

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA KONIEC KLASY TRZECIEJ

Nowa podstawa programowa dla I etapu edukacji stanowi kontynuację treści zapisanych w podstawie programowej wychowania przedszkolnego

EDUKACJA	TREŚCI NAUCZANIA	PRZEWIDYWANE EFEKTY EDUKACYJNE (UMIEJĘTNOŚCI, WIADOMOŚCI, SPOŁECZNIE AKCEPTOWANE ZACHOWANIA)
EDUKACJA POLONISTYCZNA	1. Osiągnięcia w zakresie słuchania:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słucha z uwagą wypowiedzi nauczyciela, innych osób z otoczenia, w różnych sytuacjach życiowych, wymagających komunikacji i wzajemnego zrozumienia; okazuje szacunek wypowiadającej się osobie; • wykonuje zadanie według usłyszanej instrukcji; zadaje pytania w sytuacji braku rozumienia lub braku pewności zrozumienia słuchanej wypowiedzi; • słucha z uwagą lektur i innych tekstów czytanych przez nauczyciela, uczniów i inne osoby; • słucha uważnie wypowiedzi osób podczas uroczystości, koncertów, przedstawień, świąt narodowych i innych zdarzeń kulturalnych; przejawia zachowanie adekwatne do sytuacji; słucha tekstów interpretowanych artystycznie, szuka własnych wzorców poprawnej artykulacji i interpretacji słownej w języku ojczystym; • słucha i czeka na swoją kolej, panuje nad chęcią nagłego wypowiedzania się, szczególnie w momencie wskazywania tej potrzeby przez drugą osobę.
	2. Osiągnięcia w zakresie mówienia:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się płynnie, wyraziście, stosując adekwatne do sytuacji techniki języka mówionego: pauzy, zmianę intonacji, tempa i siły głosu; • formułuje pytania dotyczące sytuacji zadaniowych, wypowiedzi ustnych nauczyciela, uczniów lub innych osób z otoczenia; • wypowiada się w formie uporządkowanej i rozwiniętej na tematy związane z przeżyciami, zadaniem, sytuacjami szkolnymi, lekturą czy wydarzeniem kulturalnym; • porządkuje swoją wypowiedź, poprawia w niej błędy, omawia treść przeczytanych tekstów i ilustracji; nadaje znaczenie i tytuł obrazom, a także fragmentom tekstów; • układa w formie ustnej opowiadanie oraz składa ustne sprawozdanie z wykonanej pracy; • recytuje wiersze oraz wygłasza z pamięci krótkie teksty prozatorskie; • dobiera stosowną formę komunikacji werbalnej i własnego zachowania, wyrażającą empatię i szacunek do rozmówcy; • wykonuje eksperymenty językowe, nadaje znaczenie czynnościom i doświadczeniom, tworząc charakterystyczne dla siebie formy wypowiedzi.

	<p>3. Osiągnięcia w zakresie czytania:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • czyta płynnie, poprawnie i wyraziście na głos teksty zbudowane z wyrazów opracowanych w toku zajęć, dotyczące rzeczywistych doświadczeń dzieci i ich oczekiwań poznawczych; • czyta w skupieniu po cichu teksty zapisane samodzielnie w zeszytach oraz teksty drukowane; • wyodrębnia postacie i zdarzenia w utworach literackich, ustala kolejność zdarzeń, ich wzajemną zależność, odróżnia zdarzenia istotne od mniej istotnych, postacie główne i drugorzędne; wskazuje cechy i ocenia bohaterów, uzasadnia swą ocenę, wskazuje wydarzenie zmieniające postępowanie bohatera, określa nastrój w utworze; odróżnia elementy świata fikcji od realnej rzeczywistości; byty rzeczywiste od medialnych, byty realistyczne od fikcyjnych; • wyszukuje w tekstach fragmenty według niego najpiękniejsze, najważniejsze, trudne do zrozumienia lub określone przez nauczyciela; • eksperymentuje, przekształca tekst, układa opowiadania twórcze, np. dalsze losy bohatera, komponuje początek i zakończenie tekstu na podstawie ilustracji lub przeczytanego fragmentu utworu; • wyróżnia w czytanych utworach literackich dialog, opowiadanie, opis; • czyta samodzielnie wybrane książki.
	<p>4. Osiągnięcia w zakresie pisania:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pisze odręcznie, czytelnie, płynnie, zdania i tekst ciągły, w jednej linii; rozmieszcza właściwie tekst ciągły na stronie zeszytu, sprawdza i poprawia napisany tekst; • układa i zapisuje opowiadanie złożone z 6–10 poprawnych wypowiedzi w ramach zagadnień opracowanych podczas zajęć; opisuje np. osobę, przedmiot, element świata przyrody na podstawie własnych obserwacji lub lektury; • pisze notatkę, życzenie, ogłoszenie, zaproszenie, podziękowanie, list; zapisuje adres nadawcy i odbiorcy; pisze krótkie teksty, wykorzystując aplikacje komputerowe; • pisze z pamięci i ze słuchu; przestrzega poprawności ortograficznej w wyrazach poznanych i opracowanych podczas zajęć; • stosuje poprawnie znaki interpunkcyjne na końcu zdania i przecinki przy wylizaniu, zapisuje poznane i najczęściej stosowane skróty, w tym skróty matematyczne; • porządkuje wyrazy w kolejności alfabetycznej według pierwszej i drugiej litery; • zapisuje poprawnie liczebniki oraz wybrane, poznane w trakcie zajęć pojęcia dotyczące różnych dyscyplin naukowych; • stosuje poprawną wielkość liter w zapisie tytułów utworów, książek, poznanych nazw geograficznych, imion i nazwisk; • układa i zapisuje zdarzenia we właściwej kolejności, układa i zapisuje plan wypowiedzi.

	<p>5. Osiągnięcia w zakresie kształcenia językowego:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyróżnia w wypowiedziach zdania, w zdaniach wyrazy, w wyrazach samogłoski i spółgłoski; • rozpoznaje zdania oznajmujące, pytające, rozkazujące w wypowiedziach ustnych i pisemnych; • przekształca zdania oznajmujące w pytania i odwrotnie oraz zdania pojedyncze w złożone; • rozróżnia rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki i stosuje je w poprawnej formie; • rozpoznaje wyrazy o znaczeniu przeciwnym, wyrazy pokrewne i o znaczeniu bliskoznacznym; • łączy wyrazy w wypowiedzenia i poprawnie formułuje zdanie pojedyncze i zdanie złożone; • odróżnia i nazywa utwory wierszowane od pisanych prozą, określa, który tekst jest notatką, zagadką, listem, życzeniem, podziękowaniem, ogłoszeniem, opowiadaniem, opisem.
	<p>6. Osiągnięcia w zakresie wiedzy o literaturze</p>	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia prozę od wiersza. • używa terminów (bez ich definiowania): <i>baśń, bajka, legenda, opowiadanie, opis, komiks</i>. • wyodrębnia zdarzenia istotne, ustala ich kolejność i wzajemne zależności; wskazuje zdarzenia mające wpływ na postępowanie bohatera i zmianę tego postępowania; wyszukuje w tekście opisy; odróżnia zdarzenia realistyczne od fantastycznych. • wyróżnia postacie realistyczne i fantastyczne, pierwszo- i drugoplanowe; główne i drugorzędne; wyszukuje opisy charakterystycznych cech bohaterów; ocenia ich postępowanie. • odczytuje nastroje utworu poetyckiego i pisanego prozą; próbuje określić, jakie środki poetyckie i językowe wyrażają ten nastrój.
	<p>7. Osiągnięcia w zakresie słownictwa</p>	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • systematycznie wzbogaca zasobu czynny słownik, • wyszukuje słowa o znaczeniu podobnym (synonimy), przeciwnym (antonimy). • tworzy wyrazów pokrewnych. • poznaje i praktycznie stosuje przysłowia, porównania
	<p>8. Osiągnięcia w zakresie samokształcenia:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podejmuje próby zapisu nowych, samodzielnie poznanych wyrazów i sprawdza poprawność ich zapisu, korzystając ze słownika ortograficznego; • korzysta z różnych źródeł informacji, np. atlasów, czasopism dla dzieci, słowników i encyklopedii czy zasobów Internetu i rozwija swoje zainteresowania; • wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

EDUKACJA MATEMATYCZNA	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia stosunków przestrzennych i cech wielkościowych:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa i prezentuje wzajemne położenie przedmiotów na płaszczyźnie i w przestrzeni; określa i prezentuje kierunek ruchu przedmiotów oraz osób; określa położenie przedmiotu na prawo / na lewo od osoby widzianej z przodu (także przedstawionej na fotografii czy obrazku); • porównuje przedmioty pod względem wyróżnionej cechy wielkościowej np. długości czy masy; dokonuje klasyfikacji przedmiotów; • posługuje się pojęciami: <i>pion, poziom, skos</i>.
	2. Osiągnięcia w zakresie rozumienia liczb i ich własności:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczy (w przód i wstecz) od podanej liczby po 1, po 2, po 10 itp.; • odczytuje i zapisuje za pomocą cyfr, liczby od zera do tysiąca oraz wybrane liczby do miliona (np. 1 500, 10 000, 800 000); • wyjaśnia znaczenie cyfr w zapisie liczby; wskazuje jedności, dziesiątki, setki itd., określa kolejność, posługując się liczbą porządkową; • porównuje liczby; porządkuje liczby od najmniejszej do największej i odwrotnie; rozumie sformułowania typu: <i>liczba o 7 większa, liczba o 10 mniejsza</i>; stosuje znaki: $<$, $=$, $>$.
	3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się liczbami:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia istotę działań matematycznych – dodawania, odejmowania, mnożenia, dzielenia oraz związki między nimi; korzysta intuicyjnie z własności działań; • dodaje do podanej liczby w pamięci i od podanej liczby odejmuje w pamięci: liczbę jednocyfrową, liczbę 10, liczbę 100 oraz wielokrotności 10 i 100 (w prostszych przykładach); • mnoży i dzieli w pamięci w zakresie tabliczki mnożenia; mnoży w pamięci przez 10 liczby mniejsze od 20; rozwiązuje równania z niewiadomą zapisaną w postaci okienka (uzupełnia okienko); stosuje własne strategie, wykonując obliczenia; posługuje się znakiem równości i znakami czterech podstawowych działań; • dodaje i odejmuje liczby dwucyfrowe, zapisując w razie potrzeby częściowe wyniki działań lub, wykonując działania w pamięci, od razu podaje wynik; oblicza sumy i różnice większych liczb w prostych przykładach typu: $250 + 50$, $180 - 30$; mnoży liczby dwucyfrowe przez 2, zapisując, jeśli ma taką potrzebę, częściowe wyniki działań; podczas obliczeń stosuje własne strategie.
	4. Osiągnięcia w zakresie czytania tekstów matematycznych:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizuje i rozwiązuje zadania tekstowe proste i wybrane złożone; dostrzega problem matematyczny oraz tworzy własną strategię jego rozwiązania, odpowiednią do warunków zadania; opisuje rozwiązanie za pomocą działań, równości z okienkiem, rysunku lub w inny wybrany przez siebie sposób;

		<ul style="list-style-type: none"> • układa zadania i je rozwiązuje, tworzy łamigłówki matematyczne, wykorzystuje w tym procesie własną aktywność artystyczną, techniczną, konstrukcyjną; wybrane działania realizuje za pomocą prostych aplikacji komputerowych.
	<p>5. Osiągnięcia w zakresie rozumienia pojęć geometrycznych:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje – w naturalnym otoczeniu (w tym na ścianach figur przestrzennych) i na rysunkach – figury geometryczne: prostokąt, kwadrat, trójkąt, koło; wyodrębnia te figury spośród innych figur; kreśli przy liniije odcinki i łamane; rysuje odręcznie prostokąty (w tym kwadraty), wykorzystując sieć kwadratową; • mierzy długości odcinków, boków figur geometrycznych itp.; podaje wynik pomiaru, posługując się jednostkami długości: <i>centymetr, metr, milimetr</i>; wyjaśnia związki między jednostkami długości; posługuje się wyrażeniami dwumianowanymi; wyjaśnia pojęcie <i>kilometr</i>; • mierzy obwody różnych figur za pomocą narzędzi pomiarowych, także w kontekstach z życia codziennego; oblicza obwód trójkąta i prostokąta (w tym także kwadratu) o danych bokach; • dostrzega symetrię w środowisku przyrodniczym, w sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka obecnych w otoczeniu dziecka.
	<p>6. Osiągnięcia w zakresie stosowania matematyki w sytuacjach życiowych oraz w innych obszarach edukacji:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje obiekty i różne elementy środowiska społeczno-przyrodniczego z uwagi na wyodrębnione cechy; dostrzega rytm w środowisku przyrodniczym, sztuce użytkowej i innych wytworach człowieka, obecnych w środowisku dziecka; • dzieli na dwie i cztery równe części, np. kartkę papieru, czekoladę; używa pojęć: <i>połowa, dwa i pół, cztery równe części, czwarta część</i> lub <i>ćwierć</i>; • wykonuje obliczenia pieniężne; zamienia złote na grosze i odwrotnie, rozróżnia nominały na monetach i banknotach, wskazuje różnice w ich sile nabywczej; • odczytuje godziny na zegarze ze wskazówkami oraz elektronicznym (wyświetlającym cyfry w systemie 24-godzinnym); wykonuje proste obliczenia dotyczące czasu; posługuje się jednostkami czasu: <i>dość, godzina, minuta, sekunda</i>; posługuje się stoperem, aplikacjami telefonu, tabletu, komputera; zapisuje daty np. swojego urodzenia lub datę bieżącą; posługuje się kalendarzem; odczytuje oraz zapisuje znaki rzymskie co najmniej do XII; • mierzy temperaturę za pomocą termometru oraz odczytuje ją; • dokonuje obliczeń szacunkowych w różnych sytuacjach życiowych; • waży; używa określeń: <i>kilogram, dekagram, gram, tona</i>; zna zależności między tymi jednostkami; odmierza płyny; używa określeń: <i>litr, pół litra, ćwierć litra</i>; • wykorzystuje warcaby, szachy i inne gry planszowe lub logiczne do rozwijania umiejętności myślenia strategicznego, logicznego, rozumienia zasad itd.; przekształca gry, tworząc własne strategie i zasady organizacyjne; • wykorzystuje nabyte umiejętności do rozwiązywania problemów, działań twórczych i eksploracji świata, dbając o własny rozwój i tworząc indywidualne strategie uczenia się.

<p>DUKACJA SPOŁECZNA</p>	<p>1.Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska społecznego:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje się z grupą społeczną, do której należy: rodzina, klasa w szkole, drużyna sportowa, społeczność lokalna, naród; respektuje normy i reguły postępowania w tych grupach; • wyjaśnia, iż wszyscy ludzie posiadają prawa i obowiązki, wymienia własne prawa i obowiązki, przestrzega ich i stosuje je w codziennym życiu; • przyjmuje konsekwencje swojego uczestnictwa w grupie i własnego w niej postępowania w odniesieniu do przyjętych norm i zasad; • ocenia swoje postępowanie i innych osób, odnosząc się do poznanych wartości, takich jak: godność, honor, sprawiedliwość, obowiązkowość, odpowiedzialność, przyjaźń, życzliwość, umiar, powściągliwość, pomoc, zadośćuczynienie, przepraszenie, uznanie, uczciwość, wdzięczność oraz inne, respektowane przez środowisko szkolne; • przedstawia siebie i grupę, do której należy, zapisuje swój adres, adres szkoły, zawód i miejsce pracy rodziców; posługuje się danymi osobistymi wyłącznie w sytuacjach bezpiecznych dla siebie i reprezentowanych osób; jest powściągliwy w używaniu takich danych w sytuacjach nowych i wirtualnych; • rozpoznaje i nazywa wybrane grupy społeczne, do których nie należy, a które wzbudzają jego zainteresowanie, np. drużyny i kluby sportowe, zespoły artystyczne, a także inne narodowości; • opowiada ciekawostki historyczne dotyczące regionu, kraju, wyróżniając w nich postaci fikcyjne i realne; • stosuje pojęcia: <i>porozumienie, umowa</i>; uczestniczy w wyborach samorządu uczniowskiego w klasie, w szkole; wymienia przykłady powstałych w efekcie porozumień i umów grup społecznych np. stowarzyszenia pomocy chorym i niepełnosprawnym dzieciom, organizacje ekologiczne, a także stowarzyszenia dużych grup społecznych, jak miasta i państwa czy Unia Europejska; • szanuje zwyczaje i tradycje różnych grup społecznych i narodów, przedstawia i porównuje zwyczaje ludzi np. dotyczące świąt w różnych regionach Polski, a także w różnych krajach; • wykorzystuje pracę zespołową w procesie uczenia się, w tym przyjmując rolę lidera zespołu i komunikuje się za pomocą nowych technologii.
	<p>2. Osiągnięcia w zakresie orientacji w czasie historycznym:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o legendarnym powstaniu państwa polskiego, wyjaśnia związek legendy z powstaniem godła i barw narodowych, przedstawia wybrane legendy dotyczące regionu, w którym mieszka lub inne; • rozpoznaje: godło, barwy, hymn narodowy, mundur wojskowy, wybrane stroje ludowe np. związane z regionem Polski, w którym mieszka; • uczestniczy w świątach narodowych i innych ważnych dniach pamięci narodowej; wykonuje kokardę narodową, biało-czerwony proporczyk; zachowuje się godnie i z szacunkiem podczas śpiewania lub słuchania hymnu, wciągania flagi na maszt itp.; • rozpoznaje i nazywa patrona szkoły, miejscowości, w której mieszka, wyjaśnia pojęcie „patron”, wymienia imiona i nazwiska np. pierwszego władcy i króla Polski, obecnego prezydenta Polski, wymienia nazwę pierwszej stolicy Polski;

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia znaczenie wybranych zwyczajów i tradycji polskich; • opisuje znaczenie dorobku minionych epok w życiu człowieka, jest świadomy, że stosuje w swej aktywności ten dorobek, np. cyfry arabskie i rzymskie, papier, mydło, instrumenty muzyczne; • opowiada historię własnej rodziny, przedstawia wybrane postacie i prezentuje informacje o wielkich Polakach: królowa Jadwiga, król Stefan Batory, astronom Mikołaj Kopernik, noblistka Maria Skłodowska-Curie, alpinistka Wanda Rutkiewicz, papież Jan Paweł II
EDUKACJA PRZYRODNICZA	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia środowiska przyrodniczego:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w swoim otoczeniu popularne gatunki roślin i zwierząt, w tym zwierząt hodowlanych, a także gatunki objęte ochroną; • rozpoznaje i wyróżnia cechy ekosystemów, takich jak: łąka, jezioro, rzeka, morze, pole, staw, las, las gospodarczy; określa składowe i funkcje ekosystemu na wybranym przykładzie, np. las, warstwy lasu, polany, torfowiska, martwe drzewo w lesie; • rozpoznaje wybrane zwierzęta i rośliny, których w naturalnych warunkach nie spotyka się w polskim środowisku przyrodniczym; • odszukuje w różnych dostępnych zasobach, w tym internetowych, informacje dotyczące środowiska przyrodniczego, potrzebne do wykonania zadania, ćwiczenia; • prowadzi proste hodowle roślin, przedstawia zasady opieki nad zwierzętami, domowymi, hodowlanymi i innymi; • planuje, wykonuje proste obserwacje, doświadczenia i eksperymenty dotyczące obiektów i zjawisk przyrodniczych, tworzy notatki z obserwacji, wyjaśnia istotę obserwowanych zjawisk według procesu przyczynowo-skutkowego i czasowego; • chroni przyrodę, wskazuje wybrane miejsca ochrony przyrody oraz parki narodowe, pomniki przyrody w najbliższym otoczeniu – miejscowości, regionie; • segreguje odpady i ma świadomość przyczyn i skutków takiego postępowania.
	2. Osiągnięcia w zakresie funkcji życiowych człowieka, ochrony zdrowia, bezpieczeństwa i odpoczynku:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia charakterystykę wybranych zajęć i zawodów ludzi znanych z miejscem zamieszkania oraz zawodów użyteczności publicznej: nauczyciel, żołnierz, policjant, strażak, lekarz, pielęgniarz czy leśnik, a ponadto rozumie istotę pracy w służbach mundurowych i medycznych; • posługuje się numerami telefonów alarmowych, formułuje komunikat – wezwanie o pomoc: policji, pogotowia ratunkowego, straży pożarnej; • posługuje się danymi osobowymi w kontakcie ze służbami mundurowymi i medycznymi, w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia; • dba o higienę oraz estetykę własną i otoczenia; • reaguje stosownym zachowaniem w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa, zdrowia jego lub innej osoby;

		<ul style="list-style-type: none"> • wymienia wartości odżywcze produktów żywnościowych; ma świadomość znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia, ogranicza spożywanie posiłków o niskich wartościach odżywczych i niezdrowych, zachowuje umiar w spożywaniu produktów słodzonych, zna konsekwencje zjedania ich w nadmiarze; • przygotowuje posiłki służące utrzymaniu zdrowia; • ubiera się odpowiednio do stanu pogody, poszukuje informacji na temat pogody, wykorzystując np. Internet; • rozróżnia podstawowe znaki drogowe, stosuje przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym i miejscach publicznych; przestrzega zasad zachowania się w środkach publicznego transportu zbiorowego; • stosuje się do zasad bezpieczeństwa w szkole, odnajduje drogę ewakuacyjną, rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw oraz zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą; stosuje zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku; • ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego, np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza oraz ich następstwa: powódź, pożar, piorun; określa odpowiednie sposoby zachowania się człowieka w takich sytuacjach; • ma świadomość obecności nieprawdziwych informacji, np. w przestrzeni wirtualnej, publicznej; sprawdza informacje, zadając pytania nauczycielowi, rodzicom, policjantowi; • stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń cyfrowych, rozumie i respektuje ograniczenia związane z czasem pracy z takimi urządzeniami, oraz stosuje zasady netykiety; • ma świadomość, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia człowieka; • ma świadomość pozytywnego znaczenia technologii w życiu człowieka.
	<p>3. Osiągnięcia w zakresie rozumienia przestrzeni geograficznej:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa położenie i warunki naturalne swojej miejscowości oraz okolicy, opisuje charakterystyczne formy terenu, składniki przyrody, charakterystyczne miejsca, np. miejsca pamięci narodowej, najważniejsze zakłady pracy, w tym ważniejsze przedsiębiorstwa produkcyjne i usługowe, interesujące zabytki, pomniki, tereny rekreacyjne, parki krajobrazowe, parki narodowe; • wskazuje na mapie fizycznej Polski jej granice, główne miasta, rzeki, nazwy krain geograficznych; • czyta proste plany, wskazuje kierunki główne na mapie, odczytuje podstawowe znaki kartograficzne map, z których korzysta; za pomocą komputera, wpisując poprawnie adres, wyznacza np. trasę przejazdu rowerem; • wymienia nazwę stolicy Polski i charakterystyczne obiekty, wyjaśnia znaczenie stolicy dla całego kraju, wskazuje na mapie jej położenie; • przedstawia charakterystyczne dla Polski dyscypliny sportowe, gospodarcze lub inne np. artystyczną działalność człowieka, w której Polska odnosi sukcesy lub z niej słynie; • wyznacza kierunki główne w terenie na podstawie cienia, określa, z którego kierunku wieje wiatr, rozpoznaje charakterystyczne rodzaje opadów; • przedstawia położenie Ziemi w Układzie Słonecznym.

<p>EDUKACJA PLASTYCZNA</p>	<p>1. Osiągnięcia w zakresie percepcji wizualnej, obserwacji i doświadczeń – wyróżnianie w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyróżnia w obrazach, ilustracjach, impresjach plastycznych, plakatach, na fotografiach:(kszałty obiektów – nadaje im nazwę i znaczenie, podaje części składowe; wielkości i proporcje, położenie obiektów i elementów złożonych, różnice i podobieństwa w wyglądzie tego samego przedmiotu w zależności od położenia i zmiany stanowiska osoby patrzącej na obiekt; barwę, walor różnych barw, różnice walorowe w zakresie jednej barwy, fakturę; cechy charakterystyczne i indywidualne ludzi w zależności od wieku, płci, typu budowy; cechy charakterystyczne zwierząt, różnice w budowie, kształcie, ubarwieniu, sposobach poruszania się) określa w swoim otoczeniu kompozycje obiektów i zjawisk, np. zamknięte (mozaiki na dywanie, rytmy na przedmiotach użytkowych), otwarte (chmury, papiery ozdobne, pościel, firany), kompozycje o budowie symetrycznej.
	<p>2. Osiągnięcia w zakresie działalności plastycznej i ekspresji twórczej – wypowiedzanie się w różnych technikach plastycznych na płaszczyźnie:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> rysuje kredką, kredą, ołówkiem, patykami (płaskim i okrągłym), piórem, węglem, mazakiem; maluje farbami, tuszami przy użyciu pędzli (płaskich, okrągłych), palców, stempli; wydziera, wycina, składa, przylepia, wykorzystując gazetę, papier kolorowy, makulaturę, karton, ścinki tekstylne itp.; modeluje (lepi i konstruuje) z gliny, modeliny, plasteliny, mas papierowych i innych, zarówno z materiałów naturalnych i przemysłowych; powiela za pomocą kalki, tuszu, farby, stempla wykonanego, np. z korka i innych tworzyw, a także za pomocą prostych programów komputerowych; wykonuje prace, modele, rekwizyty, impresje plastyczne potrzebne do aktywności artystycznej i naukowej; wykonuje prace i impresje plastyczne jako formy przekazania i przedstawienia uczuć, nastrojów i zachowań (np. prezent, zaproszenie); ilustruje sceny i sytuacje (realne i fantastyczne) inspirowane wyobraźnią, baśnią, opowiadaniem i muzyką; korzysta z narzędzi multimedialnych; tworzy przy użyciu prostej aplikacji komputerowej np. plakaty, ulotki i inne wytwory.
	<p>3. Osiągnięcia w zakresie recepcji sztuk plastycznych:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> nazywa dziedziny sztuk plastycznych, np. malarstwo, rzeźbę, w tym dziedziny sztuki użytkowej np. meblarstwo, tkactwo, ceramikę, hafciarstwo, architekturę, grafikę komputerową; rozpoznaje i nazywa podstawowe gatunki dzieł malarskich i graficznych: pejzaż, portret, scena rodzajowa; nazywa wybrane przykłady dzieł znanych artystów: malarzy, rzeźbiarzy, architektów z regionu swego pochodzenia lub innych; wyjaśnia pojęcia: <i>oryginał</i> czy <i>kopia</i> obrazu lub rzeźby; <i>miniatura</i> obrazu lub rzeźby; <i>reprodukcja</i> itp.; wskazuje miejsca prezentacji sztuk plastycznych.

EDUKACJA TECHNICZNA	1. Osiągnięcia w zakresie organizacji pracy:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • planuje i realizuje własne projekty / prace; realizując te prace / projekty współdziała w grupie; • wyjaśnia znaczenie oraz konieczność zachowania ładu, porządku i dobrej organizacji miejsca pracy ze względów bezpieczeństwa; • ocenia projekty / prace, wykorzystując poznane i zaakceptowane wartości: systematyczność działania, pracowitość, konsekwencję, gospodarność, oszczędność, umiar w odniesieniu do korzystania z czasu, materiałów, narzędzi i urządzeń; • organizuje pracę, wykorzystuje urządzenia techniczne i technologie; zwraca uwagę na zdrowie i zachowanie bezpieczeństwa z uwzględnieniem selekcji informacji, wykonywania czynności użytecznych lub potrzebnych.
	2. Osiągnięcia w zakresie znajomości informacji technicznej, materiałów i technologii wytwarzania:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odczytuje podstawowe informacje techniczne i stosuje w działaniu sposoby użytkowania: materiału, narzędzi, urządzenia zgodnie z instrukcją, w tym multimedialną; • wykonuje przedmioty użytkowe, w tym dekoracyjne i modele techniczne: (z zastosowaniem połączeń nierozłącznych: sklejanie klejem, wiązanie, szycie lub zszywanie zszywkami, sklejanie taśmą itp.; używając połączeń rozłącznych: spinanie spinaczami biurowymi, wiązanie sznurkiem lub wstążką ozdobną; bez użycia kleju, taśm, zszywek np. wybrane modele technik origami, modele kartonowe nacinane; z wykorzystaniem prądu elektrycznego: lampion, dekoracja świąteczna) • stosuje poznaną technologię podczas wykonywania przedmiotów użytkowych lub montowania wybranych modeli urządzeń technicznych; • wykonuje przedmiot / model / pracę według własnego planu i opracowanego sposobu działania.
	3. Osiągnięcia w zakresie stosowania narzędzi i obsługi urządzeń technicznych.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia działanie i funkcję narzędzi i urządzeń wykorzystywanych w gospodarstwie domowym i w szkole; • posługuje się bezpiecznie prostymi narzędziami pomiarowymi, urządzeniami z gospodarstwa domowego, a także urządzeniami dostępnymi w szkole.
EDUKACJA INFORMATYCZNA	1. Osiągnięcia w zakresie rozumienia, analizowania i rozwiązywania problemów:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • układa w logicznym porządku: obrazki, teksty, polecenia (instrukcje) składające się m.in. na codzienne czynności; • tworzy polecenia lub sekwencje poleceń dla określonego planu działania prowadzące do osiągnięcia celu; • rozwiązuje zadania, zagadki i łamigłówki prowadzące do odkrywania algorytmów.

	<p>2. Osiągnięcia w zakresie programowania i rozwiązywania problemów z wykorzystaniem komputera i innych urządzeń cyfrowych:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • programuje wizualnie: proste sytuacje lub historyjki według pomysłów własnych i pomysłów opracowanych wspólnie z innymi uczniami, pojedyncze polecenia, a także ich sekwencje sterujące obiektem na ekranie komputera bądź innego urządzenia cyfrowego; • tworzy proste rysunki, dokumenty tekstowe, łącząc tekst z grafiką, np. zaproszenia, dyplomy, ulotki, ogłoszenia; powiększa, zmniejsza, kopiuje, wkleja i usuwa elementy graficzne i tekstowe – doskonali przy tym umiejętności pisania, czytania, rachowania i prezentowania swoich pomysłów; • zapisuje efekty swojej pracy we wskazanym miejscu.
	<p>3. Osiągnięcia w zakresie posługiwania się komputerem, urządzeniami cyfrowymi i sieciami komputerowymi:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się komputerem lub innym urządzeniem cyfrowym oraz urządzeniami zewnętrznymi przy wykonywaniu zadania; • kojarzy działanie komputera lub innego urządzenia cyfrowego z efektami pracy z oprogramowaniem; • korzysta z udostępnionych mu stron i zasobów internetowych.
	<p>4. Osiągnięcia w zakresie rozwijania kompetencji społecznych:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • współpracuje z uczniami, wymienia się z nimi pomysłami i doświadczeniami, wykorzystując technologię; • wykorzystuje możliwości technologii do komunikowania się w procesie uczenia się.
	<p>5. Osiągnięcia w zakresie przestrzegania prawa i zasad bezpieczeństwa:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się udostępnioną mu technologią zgodnie z ustalonymi zasadami; • rozróżnia pożądane i niepożądane zachowania innych osób (również uczniów) korzystających z technologii, zwłaszcza w sieci Internet; • przestrzega zasad dotyczących korzystania z efektów pracy innych osób związanych z bezpieczeństwem w Internecie.
<p>EDUKACJA MUZYCZNA</p>	<p>1. Osiągnięcia w zakresie percepcji muzyki (słuchania):</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słucha, poszukuje źródeł dźwięku i je identyfikuje; • słucha muzyki w połączeniu z aktywnością ruchową, gestami dźwiękotwórczymi: klaskanie, pstrykanie, tupanie, uderzanie o uda itp. oraz z towarzyszeniem prostych opracowań instrumentalnych; • reaguje na sygnały muzyczne w różnych sytuacjach zadaniowych; • odróżnia dźwięki muzyki, np. wysokie – niskie, długie – krótkie, ciche – głośne, głosy ludzkie: sopran, bas; • odróżnia i nazywa wybrane instrumenty muzyczne; • rozróżnia muzykę wykonywaną przez solistę, chór, orkiestrę;

		<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia na podstawie słuchanego utworu muzykę: smutną, wesołą, skoczną, marszową itp.; • słucha w skupieniu krótkich utworów muzycznych.
	2. Osiągnięcia w zakresie ekspresji muzycznej. Śpiew:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • śpiewa różne zestawy głosek, sylaby, wykorzystuje poznane melodie i tworzy własne, naśladuje odgłosy zwierząt; • nuci poznane melodie, śpiewa piosenki podczas zabawy, nauki, uroczystości szkolnych, świąt, w tym świąt narodowych; • śpiewa śpiewanki, piosenki i pieśni charakterystyczne dla tradycji i zwyczajów polskich, kilka utworów patriotycznych i historycznych; • śpiewa, dbając o prawidłową postawę, artykulację i oddech, przy zachowaniu naturalnej skali głosu; • rozpoznaje i śpiewa hymn Polski, • śpiewa kilka wybranych krótkich piosenek w języku obcym.
	3. Improwizacja ruchowa, rytmika i taniec:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia ruchem treść muzyczną (np. dynamikę, nastrój, wysokość dźwięku, tempo, artykulację) oraz treść pozamuzyczną (np. fabułę, odczucia, przekład znaczeniowy słów); • interpretuje ruchem schematy rytmiczne; • tworzy improwizacje ruchowe inspirowane wyliczankami, rymowanymi i rytmizowanymi tekstami; • wykonuje pląsy; • porusza się i tańczy według utworzonych przez siebie układów ruchowych, z rekwizytem, bez rekwizytu do muzyki i przy muzyce; • tworzy sekwencje i układy poruszania się do ulubionych przez siebie utworów muzycznych, wykorzystuje je do animacji i zabawy w grupie; • tańczy według układów ruchowych charakterystycznych dla wybranych tańców (w tym integracyjnych, ludowych polskich oraz innych krajów Europy i świata).
	4. Gra na instrumentach muzycznych:	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odtwarza proste rytmy i schematy rytmiczne na instrumentach perkusyjnych • gra proste melodie i akompaniamenty na dzwoneczkach lub na flecie • wykonuje proste ilustracje instrumentalne do podanych tekstów i obrazów • improwizuje na instrumentach muzycznych według ustalonych zasad

	<p>5. Osiągnięcia w zakresie znajomości form zapisu dźwięku:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna wybrane znaki notacji muzycznej i reaguje na nie (wyraża ruchem czas trwania wartości rytmicznych, nut, pauz) • zapisuje dźwięki za pomocą układu klocków rytmicznych i wykorzystuje zapis w zabawie • korzysta z zapisu melodii w czasie gry na flecie lub na dzwonkach • wie, że muzykę można zapisać za pomocą znaków muzycznych, zarejestrować przy pomocy komputera, dyktafonu, telefonu
<p>WYCHOWANIE FIZYCZNE</p>	<p>1. Osiągnięcia w zakresie utrzymania higieny osobistej i zdrowia:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • utrzymuje w czystości ręce i całe ciało • przebiera się przed zajęciami ruchowymi i po ich zakończeniu • wykonuje te czynności samodzielnie i w stosownym momencie • dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych na świeżym powietrzu do rodzaju pogody i pory roku (nakrycie głowy – słońce, lekki mróz itp.) • dostosowuje strój w trakcie zajęć ruchowych w pomieszczeniu do panujących tam warunków • wyjaśnia znaczenie ruchu w procesie utrzymania zdrowia • zna wartość aktywności fizycznej i właściwego odżywiania dla prawidłowego funkcjonowania organizmu – przygotowuje we właściwych sytuacjach i w odpowiedni sposób swoje ciało do wykonywania ruchu, np. pływania, kilkugodzinnej wycieczki, wędrówki itp. • ma świadomość znaczenia systematyczności i wytrwałości w wykonywaniu ćwiczeń • uznaje, że każdy człowiek ma inne możliwości w zakresie sprawności fizycznej • akceptuje sytuację dzieci, które z uwagi na chorobę nie mogą być sprawne w każdej formie ruchu • wyraża zrozumienie i empatię poprzez zachowanie wyprowadzone z tych wartości • wie, że choroby są zagrożeniem dla zdrowia i można im zapobiegać (szczepienia ochronne, właściwe odżywianie, aktywność fizyczną przestrzeganie higieny) • dba o prawidłową postawę podczas siedzenia w ławce i przy stole • zna wartość aktywności fizycznej i właściwego odżywiania dla prawidłowego funkcjonowania organizmu • właściwie zachowuje się w czasie choroby • wie, że nie można samodzielnie zażywać żadnych leków ani stosować środków chemicznych niezgodnie z przeznaczeniem • posługuje się przyborami sportowymi zgodnie z ich przeznaczeniem • umie wybrać bezpieczne miejsce do zabaw i gier ruchowych • wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia • zna numery służb ratunkowych i ogólnopolski numer alarmowy 112

	<p>2. Osiągnięcia w zakresie sprawności motorycznych:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyjmuje podstawowe pozycje do ćwiczeń: postawa zasadnicza, rozkrok, wykrok, zakrok, stanie na jednej nodze, klęk podparty, przysiad podparty, podpór przodem, podpór tyłem, siad klęczny, skrzyżny, skulony, prosty • wykonuje skłony, skrętoskłony • pokonuje w biegu przeszkody naturalne i sztuczne • biega z wysokim unoszeniem kolan • biega w połączeniu ze skokiem • biega z przenoszeniem przyborów, np. piłki, pałeczki • biega z rzutem do celu ruchomego i nieruchomego • biega w różnym tempie – realizuje marszobieg • wykonuje przewrót w przód i w tył na materacu z przysiadu podpartego • wykonuje samodzielnie rozgrzewkę podczas truchtu • rzuca i podaje jedną ręką piłką małą i dużą w miejscu i w ruchu • rzuca oburącz do przodu, znad głowy, piłką małą i dużą • toczy i kozłuje piłkę • rzuca małymi przyborami na odległość i do celu • skacze na jednej nodze i obunóż ze zmianą tempa, kierunku, pozycji ciała • skacze w dal dowolnym sposobem • skacze przez skakankę • podnosi i przenosi przybory • wykonuje przeskok zawrotny przez ławeczkę, naskoski z zeskoki, skoki zajęcze • wykonuje skłony, skrętoskłony • wykonuje przetoczenie, czołganie, podciąganie • wykonuje czworakowanie ze zmianą kierunku i tempa ruchu • wykonuje ćwiczenia równoważne bez przyboru i z przyborem, np. na ławeczce gimnastycznej • wspina się, np. na drabinkach • mocuje się w parach w pozycjach niskich i wysokich • wykonuje próbę siły mięśni brzucha • wykonuje próbę gibkości dolnego odcinka kręgosłupa • współpracuje z partnerem i całym zespołem podczas zadań gimnastycznych • samodzielnie wykonuje ćwiczenia prowadzące do zapobiegania wad postawy
	<p>3. Osiągnięcia w zakresie różnych form rekreacyjno-sportowych:</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • bierze udział w zespołowych zabawach ruchowych, minigrach i grach terenowych, zawodach sportowych • reaguje ruchem na zmiany rytmu, tempa i głośności (zabawy orientacyjno-porządkowe z zastosowaniem sygnałów dźwiękowych)

		• respektuje i podporządkowuje się decyzjom sędziego • organizuje zespołową zabawę lub grę ruchową z wykorzystaniem przyboru lub bez • zachowuje powściągliwość w ocenie sprawności fizycznej kolegów i koleżanek • uczestników zabawy • respektuje ich prawo do indywidualnego tempa rozwoju • radzi sobie w sytuacji przegranej i akceptuje zwycięstwo, np. drużyny przeciwnej • gratuluje drużynie zwycięskiej sukcesu • respektuje przepisy, reguły zabaw zespołowych, gier ruchowych i sportowych • respektuje przepisy ruchu drogowego w odniesieniu do pieszych, rowerzystów, rolkarzy, biegaczy i innych osób, których poruszanie się w miejscu publicznym może tworzyć zagrożenie bezpieczeństwa • uczestniczy w zabawach i grach zespołowych z wykorzystaniem różnych rodzajów piłek, np. ringo, mini-koszykówka, mini-siatkówka, mini-piłka ręczna i nożna • potrafi wykonać prawidłowo elementy charakterystyczne dla tych gier: rzuty ringiem, piłką do kolegi, oburącz stojąc lub w biegu, elementy kozłowania stojąc lub w biegu, rzucanka siatkarska itd. • układa zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy • układa niekonwencjonalne zespołowe zabawy ruchowe i w nich uczestniczy, np. wyścig olbrzymów • czworakowanie w dużych butach, wyścig klaunów • wędrówka pary uczniów połączonych szarfą itp. • ma świadomość, iż sukces w takiej zabawie odnosi się dzięki sprawności, zaradności i współdziałaniu • jeździ na dostępnym sprzęcie sportowym, np. na hulajnodze, rolkach, deskorolce, rowerze, sankach, łyżwach